

בסייעתא דשמיא

שיעורים בליקוטי הלכות

שנאמרו בס"ד ע"י

הרה"ח ר' ניסן דוד שליט"א

לקוטי הלכות חלק א' דף קפ"א - קפ"ב
הלכות תפילה הלכה ה'

מכון

הליכות נועם

tateziser@gmail.com

נכתב לפני עריכה

**ניתן להאזין לשיעורים
במס' טלפון מיוחד
לשיעורי הרב שליט"א
במס' 03-617116**

**לשמיעה, והורדה,
וכן להורדת הקונטרס
באתר בעטלער
betler.org**

דף קפ"א - קפ"ב

הלכות תפילה הלכה ה'

ליקוטי הלכות או"ח-הלכות תפילה הלכה ה:

(א) על-פי התורה בלקוטי תנינא סימן פד: וזה לשונו, דע שעקר התחברות ודביקות להשם יתברך הוא על-ידי התפלה וכו' ובשביל זה על-פי רב כשאדם מתפלל נופל לו מחשבות של גדלות, כי התפלה, הינו בחינת מלכות, בחינת אני, היא בגלות בתוך מלכות הרשעה וכו' וכשהיא רוצה לצאת אזי מתאחות בה מלכות הרשעה, הינו גדלות וכו' ועל-ידי שמתפללים בכח, על-ידי זה נותן כח בתפלה להתחזק כנגד מלכות הרשעה וכו' נמצא שהתקון לפניית של גדלות העולים בשעת התפלה הוא להתפלל בכח ובזה יתגבר עליהם ויבטלם וכו'.

ועל-ידי זה מתקן אשת חיל בחינת מלכות ומוציא אותה מגלותה, מלבושין אוכמין, לבושין דקלפה שהיא מכסה בהם בגלותא ונעשית קן להקדוש ברוך הוא וכו', ועקר פונתך יהיה שתתקן השכינה כדי לזוגה עם בעלה וכו' כי מתחלה צריך אתערותא דלתתא וכו' ואזי השכינה מתלבשת בלבושין נהורין חור סומק ירק בחינת אבות והיא בחינת שבועה, בחינת שבועה, ונעשה כאלו עבשיו נשבע לאבות ביום הזה, נמצא על-ידי תפלה בכח נתחדש השבועה לאבות, עד כאן, עין שם:

כלל המתבאר בלקו"ת סי' פ"ד

כדי להבין היטב דברי הלכה מופלאה זו, נדייק להרגיש פתיחת דבה"ק בסי' פ"ד, שבזה מראה איך לזכות להתחברות ולדביקות בהשי"ת ומודיע לנו שעיקר הדביקות הוא ע"י תפילה, שהוא שער שדרך שם נכנסין להשם יתברך, ומשם אשתמודעין לה, כי תפילה היא מלכות, כמו שכתוב (תהלים ק"ט) "ואני תפילה", ודרך בחי' מלכות נכנסים להקדושה, מקבלים עול ונכנסים, בעבודת התפילה שם נכנסים להכיר ולאשתמודע מציאות השם שזה תכלית הכל כמבואר בזהר וכו', ושם בתפילה מתגלה הדביקות כי תפילה לשון דביקות והתחברות.

ורביה"ק מודיע שכמו שיש מניעה לתפילה ע"י שאינו מתגבר כלל, כך יש מניעה כאשר מתגבר ושם נופל לגדלות, ועל פי רוב כשאדם מתפלל טוב, נופלים לו מחשבות של גדלות. ומחשבות אלו אוחזים בו בכח, והעצה הוא להתפלל בכח (כאשר בוודאי זה גם עצה להתעורר לתפילה בכלל) ועי"ז מתקנים בחי' מלכות כי בעת הנפילה, המלכות היא בבחי' "אל תראוני שאני שחרחרת" ומלוּבשת בלבושין אוכמין, בלבושין דקליפין ומכסה בהם. וכצפור נודדת מן קנה כן איש נודד, אבל ע"י שמתפלל בכח מוציא אותה מגלותא, מכסוין דילה, ונעשית קן להקדוש ברוך הוא.

ורבינו אומר שבתפילה עיקר הכוונה צריך להיות שתתקן השכינה כדי לזוגה עם בעלה. וזה פירוש: למען הקים את בריתו, ולזה מתחילה צריך אתערותא דלתתא, הינו תיקון השכינה,

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"א - קפ"ב הלכות תפילה הלכה ה'

שהוא ע"י התפילה בכח, וכשהשכינה מתלבשת בלבושין נהירין: שזה ג' גוונים 'לכן סומק וירוק', שהם בחי' ג' האבות, אזי נעשה בחי' שבועה, כאילו עכשיו נשבע לאבות, נמצא על ידי תפילה בכח נתחדש השבועה לאבות.

בתפילתנו אנו גורמים אותו נחת לה' כמו האבה"ק

ב) מכניס אותנו למציאות עבודת התפילה ע"פ מ"ש 'תפילות אבות תקנום', כי אברהם תיקן שחרית וכו', ומגלה פירוש שמגלה מה שעבודתינו בכל תפילה- שהוא ממש לחזור לתקופת האבות הקדושים לגרום אותו נחת רוח להשם כמו שהיה אז, ולחדש כח מגן אברהם, כח השבועה, וכל מה שהשי"ת יברך את עמו ויעמוד לנו בכח ההבטחות והשבועות.

וזהו בחינת תפלות אבות תקנום, כי עקר התפלה בבחינת אבות כנ"ל, כי על-ידי התפלה בכח נתחדש השבועה לאבות כנ"ל, כי השלשה אבות הם בעצמן בבחינת תקוני מעלות התפלה המבארים בתורה הזאת, כי אברהם איש החסד הוא עקר ההתחברות ודיקות להשם יתברך שזוכין על-ידי התפלה, כי אברהם בחינת חסד שהוא אהבה והשתוקקות והתחברות ודיקות להשם יתברך שכל זה בחינת חסד ואהבה, בחינת אברהם, כי אברהם הוא הראשון שהתחיל לעסק בתפלה בשלמות ולהמשיך דרך התפלה בעולם, כי הוא התחיל להמשיך האמונה בעולם שהיא בחינת תפלה וכמבאר בכמה מקומות דבריו זכרוננו לברכה

לעורר בתפילה את האהבה והדיקות בלבנו, בבחי' אברהם

הרי שבעת התפילה אנו נכנסים לעיקר כח התפילה לדיקות והתחברות להשי"ת כלשון רבינו, ועלינו לחזור על לשון זה למצוא מציאות הרביקות בתוך התפילה כי שם ממש נמצא כח הרביקות, כח אברהם אבינו, כח התעוררות אהבה להשי"ת ככל מה שאומר בזה.

יצחק הוא בחינת גבורות, בחינת כח וגבורה, שמתפללין בכח גדול ובגבורה גדולה כדי להכניע ולשבר מלכות הרשעה, היינו גדלות שעולה על הלב בשעת התפלה, כי באברהם ויצחק היה עדין אחיזת מלכות הרשעה שהם עשו וישמעאל שיצאו מהם ועל-כן צריכין להמשיך בחינת גבורות יצחק הקדושים שהם בחינת מה שמתפללין בכח וגבורה כדי להכניע ולבטל מלכות הרשעה שהוא מלכות עשו וישמעאל שלא יבטלו התפלה על ידי מחשבות של גדלות וכנ"ל.

ועל-כן היה עקר קיום העולם על-ידי עקדת יצחק, כי עקדת יצחק זה בחינת מסירת נפש שמסר נפשו למות בשביל השם יתברך, וזה בחינת תפלה בכח שצריכין להניח כל כחו וחיותו בתוך דבורי התפלה שזה בחינת מסירת נפש בחינת עקדת יצחק שמסר כל חיותו בשביל השם יתברך והכל בשביל לבטל מלכות הרשעה שהם תקף הגבורות דסגרא אחרא שהיו נאחזין בו שהם בחינת מלכות הרשעה של עשו וישמעאל ועל-ידי העקדה שהיא מסירות נפש בחינת תפלה בכח, על-ידי זה הכניע ובטל אותם וכנ"ל.

על-כן בכל פעם שרוצים להזכיר לפני השם יתברך את הברית ואת השבועה שנשבע להאבות מזכירין אותה על-ידי הזכרת זכות עקדת יצחק, כמו שאומרים בראש השנה וכן בכל יום, וזכר לנו ה' את הברית ואת החסד ואת השבועה וכו' ואת העקדה וכו', כי עקר הזכרת השבועה לאבות הוא על-ידי תפלה בכח, הוא בחינת עקדת יצחק כנ"ל.

ללחום בגבורה גדולה לכוון בתפילה, בחי' עקדת יצחק

ובתפילה נמצא שם כח יצחק שעלינו לחדש, כאשר נתעורר לעורר הנפש להכניס כל כוחינו למחשבת התפילה, והרי זאת כמה וכמה פעמים כאשר נופל למחשבות זרות וגם לגדלות (בתוך דברי רבינו יש להבין שעיקר הנפילה הוא הגדלות, כי לזאת אינו מתגבר להתפלל, כי כאשר יש לב שובר וצער, הם מתגברים מאד, הרי ביטול הגדלות מביא תפילה) ובכח המלחמה הזו נחשב כמו עקידת יצחק, והוא התגלות גבורה וקדושה.

יעקב היה מטותו שלמה בלי שום פסול, ועל-כן עקר התקון ע"י יעקב, הוא קדושת כח הבינה שממתיק הכל, ע"י התעוררות ברית אבות להיות זוכר הברית של עקידת יצחק ומתעורר מיד ע"י הכח שמתגברים גם מתוך חלישת רצון וכח, הרי בזה נמצא התעוררות גדול ודרך התגברות לתפילה בכוונה וכח.

כי יעקב הוא בחינת שלמות תקון התפלה שהוא ליחוד השכינה עם הודיה כנ"ל וזה זכה יעקב בשלמות, כי זכה מטתו שלמה בלי שום פסול שעל-ידי זה גרם יחוד וזווג עליון בחינת וישתחו וישראל על ראש המטה, שהיתה מטתו שלמה והיתה השכינה שורה על מטתו תמיד, כי גרם יחוד וזווג עליון שהוא בחינת מטתו שלמה.

ועיקר הכח שיש לשים בתפילה הוא מציאות הרביקות שהוא מה שאנו מקימים כל העלמות ומייחדים הכל לתקן השכינה, להיות שפע זכות אבות שזה בחי' יעקב התגלות הדעת והשפע, וענין זה נעשה בברכה א' אברהם, ברכה ב' גבורות, וברכה ג' ששם נעשה היחוד הראשון ב'אתה קדוש ושמן קדוש' שזה יחוד ז"ן - וקדושים בכל יום בחי' י"ב שבטים כמבואר (ובהמשך נראה איך נעשה שלימות הדבר בג' ברכות אחרונות).

שלימות התפילה: אהבה ויראה ודביקות - התחברות, כח, ויחוד

ועל-כן יוצא ממנו שנים עשר שבטים הם כנגד שנים עשר ברכות אמצעיות שבתפלה בהם כלולים כל התחנות ובקשות שהם עקר התפלה כי שלש ראשונות ושלש אחרונות הם בחינת לפני התפלה ולאחריה, כמו שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לד) אבל עקר התפלה הם שנים עשר אמצעיות כנגד שנים עשר שבטים, שהם בחינת המטה שלמה, בחינת הזווג הנעשה על-ידי התפלה. ואלו השנים עשר אמצעיות הם חוץ ברפת המינים, כי כל השנים עשר אמצעיות שהם כלל התפלה היא להכניע המינים והמלכות הרשעה שהם בחינת עבודה זרה ומינות נמצא עקר שלמות התפלה, שהוא היחוד עליון, הוא על-ידי בחינת יעקב ועל-כן תפלות אבות תקנום, כי כל התפלה צריכה להיות כלול משלשה אבות, והינו להתחבר ולהתדבק להשם יתברך וכו' שזהו בחינת אברהם ולהתפלל בכח שזהו בחינת יצחק והעקר ליחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בשלמות, שזה בחינת יעקב שזכה למטה שלמה כנ"ל:

הרי שעיקר עבודת התפילה הוא להתחבר ולהתדבק בהשי"ת שהוא בחי' אברהם יצחק יעקב, אהבה ויראה ודביקות, התחברות, כח, ויחוד.

ג) והנה בארנו ששנים עשר אמצעיות הם כנגד שנים עשר שבטי בני יעקב, שהם בחינת מטתו שלמה, שהם עקר התפלה ועתה נבאר בחסדי ה' בפרטיות שנים עשר ברכות אמצעיות איך הם כנגד שנים עשר בני יעקב כי בכדי שבחי' היחוד יהיה בו הקמת השכינה, צריכים שיאיר לי"ב

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"א - קפ"ב הלכות תפילה הלכה ה'

שבטים שהם בחי' י"ב גבולים שמאירים ומרימים את כל המלכות בבחי' י"ב בקר (תורה ל"ו) לזה ממשיך לבאר איך עבודת התפילה ב"ב ברכות אמצעיות, איך בכל ברכה אנו מעוררים זכות אבות להקים השכינה לפעול ענין של התחברות ודביקות בהשי"ת, שע"ז נעשה הקמת השכינה שהוא ביטול המלשינים והמינים ולזה כולל הכל ואינו במנין.

ברכת אתה חונן כנגד ראובן - הקמת הדעת

בְּרָכָה אַחַת מֵהַשְּׁנַיִם עֶשֶׂר אֲמָצְעִיּוֹת הוּא 'אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת', הַיֵּא כִּנְגַד רְאוּבֵן, כִּי רְאוּבֵן עַל שֵׁם הָרְאִיָּה, כְּמוֹ שִׁפְתוּב (בְּרֵאשִׁית כט) כִּי רָאָה ה' בְּעֵינָי, וְכִמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית ז), רְאוּ בֵן וְכוּ' וְרֵאִיָּה הוּא בְּחִינַת הַדַּעַת, כְּמוֹ שִׁפְתוּב (קֹהֶלֶת א), וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חֲכָמָה וְדַעַת, וְכִמוֹ שִׁפְתוּב (בְּרֵאשִׁית ג), וְתַפְקֻחָהּ עֵינַי שְׁנֵיהֶם, וּפְרַשׁ רִשׁוֹ לְעֵנֶיךָ הַדַּעַת, כִּי עֵינַיִם עַל שֵׁם הַחֲכָמָה נֶאֱמָר:

ראובן עניינו הקמת כח הדעת לראות בשכל של כל דבר, שהוא מ"ש שיש לזכות לאשתמודע להכיר את השם, שזהו ראובן בחי' דעת שמתקן בכח החכמה להיות שפע חנינות ודעת, כענין הברכה בתיקון המלכות כידוע.

ברכת השיבנו כנגד שמעון - לשוב בכח גדול, ולתקן ירידת השכינה שנתלכשה באוכמא

'הַשִּׁיבֵנוּ' כִּנְגַד שְׁמַעוֹן שֶׁנִּקְרָא עַל שֵׁם (שם כט), כִּי שְׁמַע ה' כִּי שִׁנְאוֹהָ אֲנֹכִי, זֶה בְּחִינַת הַבַּעַל תְּשׁוּבָה שֶׁנִּלְכַד תְּחִלָּה בְּחַטָּאִים, וְעַל-כֵּן הוּא שְׁנוֹא בְּעֵינַי ה' וּבְעֵינַי עֲצָמוּ וְכִשְׁהִשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עוֹזְרוֹ מִתְעוֹרָר בְּתְשׁוּבָה אֲזִי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מִרְחֹם עָלָיו עַל בְּזִיוְנוֹ שֶׁהוּא שְׁנוֹא כָּל כָּךְ בְּבַחֲינַת כִּי שְׁמַע ה' כִּי שִׁנְאוֹהָ אֲנֹכִי, בְּחִינַת (תְּהִלִּים לח) כִּי כִסְלִי מָלְאוּ נִקְלָה וְכוּ', שֶׁהוּא מְבֹזָה וְנִקְלָה בְּעֵינַי עֲצָמוּ, בְּחִינַת (מְשֻׁלִּי יד) גַּם לְרַעְוָה יִשְׁנֵא רֶשַׁע, שֶׁהוּא הָרֶשַׁע מִתּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים וְעַל זֶה מְבַקְשִׁים שֶׁהִשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יִרְחֹם וְיִשְׁמַע כִּי שְׁנוֹאָה אֲנֹכִי עַל-יָדֵי מַעֲשֵׂי הָרַעִים וְיַחְזִירֵנִי בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנָיו.

זֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים לג) שְׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה וְאֵל עַמּוֹ תְּבִיאֵנוּ, שֶׁנֶּאֱמָר לְעֵנֶיךָ תְּשׁוּבָה שֶׁל יְהוּדָה שֶׁהִתּוֹדָה וְשָׁב בְּתְשׁוּבָה, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (סוּטָה ז), מִי גֵרָם לְרְאוּבֵן שִׁיּוּדָה יְהוּדָה וְכוּ' וְרֵאִיָּה הוּא הָרֵאשׁוֹן שֶׁהִתְחִיל בְּתְשׁוּבָה, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית רבָּה פֶּרֶק פד) אַתָּה פְּתַחַת בְּתְשׁוּבָה תְּחִלָּה וְכוּ' נִמְצָא שֶׁפְּסוּק שְׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה מְדַבֵּר בְּתְשׁוּבָה שִׁישְׁמַע קוֹל יִשְׂרָאֵל הַמְכֻנָּיִם עַל שֵׁם יְהוּדָה וְיַחְזִירֵם בְּתְשׁוּבָה וְכֵאלוֹ הַתְּבוּת 'שְׁמַע ה' רְמַז בְּרָכָה לְשְׁמַעוֹן, כְּמוֹ שֶׁפְּרַשׁ רִשׁוֹ שֵׁם נִמְצָא שְׁשְׁמַע ה' בְּחִינַת שְׁמַעוֹן הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה וְכִנּוּ"ל וְעַל-כֵּן 'בְּרַכַת הַשִּׁיבֵנוּ' כִּנְגַד שְׁמַעוֹן:

כי עיקר מה שמתפללין שהשי"ת ישמע קולנו כי נתרחק מאד להיות שנוא ורחוק, וכאשר ישמע נזכה לתשובה להוציא השכינה הק' מהשחרות, שזה גורם לנו להיות שנוא ע"י מה שגרמנו, ועכשיו מתתקן בכח הבינה תשובה כענין הברכה בתיקון המלכות כידוע.

סלח לנו כנגד לוי - המשבת החסד למלכות בלבושין נהירין

'סִלַּח לָנוּ' כִּנְגַד לְוִי שֶׁהֵם הַלְוִיִּים וְהַכֹּהֲנִים בְּנֵי לְוִי הָעוֹסְקִים בְּעַבְדוּת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ תְּמִיד לְכַפֵּר

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"א - קפ"ב הלכות תפילה הלכה ה'

וְלִסְלַח עוֹן יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל עֲבוּדַת בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ וְקִרְבָּנוֹת הַכֹּהֵן לְכַפֵּר וְלִסְלַח עֲוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל: ועיקר המשכת החסד למלכות לתקן השחרות להלביש לבושים נהירים הוא ע"י הסליחה, שע"ז חוזר השכינה להתרבק למעלה בבחי' לוי, לשון לוי' ודביקות, וזה עבודת לוי, אתערותא ולתתא בכח גדול, בבחי' עבודת הקרבנות לקרב ולחבר השכינה לדודה.

ראה נא כנגד יהודה - כח הדיבור המתקן את המלכות

'רֵאָה נָא בְּעֵינַי' שְׁהוּא בְּרַכַּת גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד יְהוּדָה שְׁמִמְנוּ יֵצֵא מְשִׁיחַ שְׁהוּא גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל גּוֹאֵל צָדֵק:

הגאולה היא ע"י הכח שנותנים במלכות ע"י תפילה, ובזה עיקר המלחמה, ואנו צועקים ראה בעינינו מה שהגוים מרחיקים מאד, והתיקון בחי' יהודה- גור אריה שמתגבר בבחי' דיבור בכח גדול, שזה בחי' משיח, כח התיקון. (ור' נתן מזכיר לשון גואל צדק היינו שמתקן הדין ע"י הכח וקדושה שביבור דייקא, שהוא המתקן בחי' צדק בחי' להקים בגבורה את שורש המלכות מפילתה)

רפאנו כנגד יששכר - לרפאות השכינה ע"י לימוד התורה

'רֵפְאֵנוּ' כְּנֶגֶד יִשְׁשַׁכָּר שְׁהִיוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה הַרְבֵּה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה (יזמא כו) וְהַתּוֹרָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (מְשַׁלֵּי ג), רְפָאוֹת תְּהִי לְשָׂרְךָ:

ועיקר כוונת רפאנו לרפאות השכינה להקימה שזאת עיקר כוונת התפילה, ויש לנו לזכות לתפוס זאת במחשבה ע"י לימוד התורה בחי' יששכר בחי' מחשבה, ובכח המחשבה לתקן השכינה נעשה רפואת השכינה שזה עיקר הקמת אורה.

ברכת הפרנסה כנגד זבולון - לברר הניצה"ק ולהמשיך שפע לשכינה

'בְּרַךְ עֲלֵינוּ' שְׁהוּא בְּרַכַּת הַפְּרִנְסָה כְּנֶגֶד זְבוּלוֹן שְׁהִיוּ עוֹסְקִים בְּפַרְקַמְטֵיָא לְהַסְפִּיק פְּרִנְסָה לְיִשְׁשַׁכָּר הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָק צט), וְעַל-כֵּן הֵם צְרִיכִים בְּרַכַּת הַפְּרִנְסָה:

וכח ההבטחה והשבועה הוא שיש השפעת רב טוב לבית ישראל, הרי שקיום והקמת השבועה הוא ברכת השנים, בחי' זבולון שהוא בירור הניצוצות ע"י שיצא בבחי' 'ממרחק תביא לחמה', וכלל כל הבריאה חוזרת לשכינה שהוא כח הנצח - הקמת הנפילה, ונעשה בחי' זבול - בית המקדש, מקום השראת השכינה ע"י בירור הניצוצות, שבזה נמשך ברכה.

תקע בשופר כנגד דן - לאסוף ולקבץ את הנדחים והחלשים

'תַּקַּע בְּשׁוֹפָר', שְׁהוּא קְבוּץ נְדָחִים, כְּמוֹ שְׁכָתוּב מִקְבֵּץ נְדָחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, כְּנֶגֶד שִׁבְט דָּן, (עין בְּסִימָן נו חֶלֶק א) שְׁהִיָּה מְאֹסָף לְכָל הַמַּחְנוֹת דְּקָדְשָׁה, שְׁזָהוּ בְּחֵינַת קְבוּץ נְדָחִים, כִּי עֲמֶלֶק הָיָה רוֹדֵף תַּמִּיד אַחֲרֵי מִחְנֵה דָּן, כִּי עֲמֶלֶק הוּא בְּחֵינַת פְּגַם הַבְּרִית בְּחֵינַת מִקְרָה לִילָה רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן, כְּמוֹ שְׁכָתוּב, אֲשֶׁר קָרָף בְּדָדָה, שְׁמוֹשֵׁם כָּל הַנְּדָחִים כִּידוּעַ וְעַל זֶה עִקַּר הַתַּפְּלָה שְׁהִשֵּׁם יַתְבַּרְדַּ יְרַחֵם עֲלֵינוּ וְיִקְבֹּץ נְדָחֵנוּ בְּגַשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת, דְּהֵינּוּ שְׁיִקְבֹּץ וְיֵאָסֵף לְתוֹךְ מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַנְּדָחִים עַל-יְדֵי פְּגַם הַבְּרִית שְׁכָּל הַתְּקוּן הַזֶּה הוּא בְּבִחֵינַת מַחְנֵה דָּן שְׁהוּא מִקְבֵּץ וּמְאֹסָף לְכָל הַמַּחְנוֹת לְהַכְנִיס כָּל הַנִּיצוּצִים וְהַנְּדָחִים לְתוֹךְ מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה נִמְצָא שְׁמִקְבֵּץ

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"א - קפ"ב הלכות תפילה הלכה ה'

נדחי עמו ישראל הוא כנגד דין:

ותיקון השכינה הוא לקבץ גם כל הנצוצות שנפלו מאד, לתקן מדת ההוד שבו עיקר הנפילה של השכינה, ואנו מעוררים קיבוץ גליות בכח שמתפלל הרבה על כל החלשים, ובכח גדול בלי גאווה כלל, ועי"ז נעשה התעוררות כח השבועה לקיים השבועה לקבצינו יחד.

ברכת השיבה כנגד נפתלי - לברר המשפט ולהמשיך הדביקות דתפילין

'השיבה שופטינו ויועצינו' וכו' כנגד נפתלי בבחינת (פראשית מט) נפתלי אילה שלחה הנחן אמרי שפר, שהם אמרים נאים לברר המשפט והעצה על מכוונה וכמבאר במדרש רבה סדר ויחי (פרשה צח) הנחן אמרי שפר, אמרי שופר שהם משפרין אמרים שנתנו בשופר ובתרועה.

את מוצא בשעה שעלו לקבר את יעקב אבינו באו בני חת להתעורר עמהן על הקבורה ורץ נפתלי באילה והביא את הספר ממצרים ושפר על ידו ופרש המתנות כהנה, ושפר, השקית המריבה שביניהם, ועין שם בהמתנות כהנה.

וזה בחינת ברור המשפט שמשקית המריבה שנעשה על-ידי נפתלי שנותן אמרי שפר, שהם דברי תורה שנתנו בשופר ובתרועה, וכמו שפרש המתנות כהנה שם ועל-כן זכר שופר ותרועה שהוא בחינת ראש השנה, שהוא יום שופר ותרועה שאז הוא יום המשפט וזה בחינת ומנפתלי שרים אלף, כמזכיר זה הפסוק במדרש שם, כי הם שרים שמוציאין ומבררין המשפט לכל, כי הם נותנים אמרי שפר לברר המשפט והעצה להשקית המריבה וכו"ל ועל-כן השיבה שופטינו כנגד נפתלי.

ואז מתחיל עלית המלכות, כי עקר המלכות הוא המשפט שיוצא ממנו, כמו שכתוב (משלי כט) מלך במשפט יעמיד וכו', ועל-כן מזכירין בברכה זאת דיקא שם מלכות, כמו שכתוב, מלך אוהב צדקה ומשפט כי עקר תקון שלמות המלכות על -ידי משפט ועל-כן מתפללין אז תכף ברפת המינים שיעקר המינים ומלכות הרשעה שלא יתגברו כנגד מלכות דקדושה, הינו שלא יתגבר חס ושלום הגדלות שהוא בחינת מינות ועבודה זרה, בחינת מלכות הרשעה שלא יתגבר על מלכות דקדושה שהיא התפלה וכו"ל:

השיבה שופטינו הוא עיקר גמר חלק הראשון של הי"ב ברכות אמצעיות, והקמת השכינה ע"י בחי' התגלות היסוד - שמאיר עצה וישוב הרעת בחי' משפט, שהוא ביטול הגאווה והכח להתפלל בכוונה, לבא להתחברות ודביקות בהשי"ת ע"י שיסר מאיתנו היגון ואנחה, כי ניכנס בשער לבא לדביקות, השער הוא התפילה וזה רק שער, כי עוד לא הגענו לשלימות, רק עומדים בשער התפילה, שהוא לקחת עלינו הקמת המלכות. וזה בחי' נפתלי מוחזק תפילין ודביקות כמ"ש בהתורה בחי' נפתלי, ומהר"ת מוסיף שזה ענין כח תרועה, בחי' תיקון השכינה בר"ה, וענין ראש השנה שמברר המשפט ונבנה בנין המלכות.

ברכת ולמלשינים הוא עיקר הפעולה של הקמת המלכות למעשה כנ"ל שבו נרתקן בחי' כתר.

על הצדיקים בחי' יוסף הצדיק, לעורר הברית והשבועה בכח ההתדבקות בצדיק

'על הצדיקים' כנגד יוסף שנקרא צדיק: החלק השני של התפילה הוא המשכת הנה"י של הז"א לתוך המלכות, שמתחיל בחי' יחוד קוב"ה ושכינתיה, וברכה ראשונה הוא יסוד של המידות

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"א - קפ"ב הלכות תפילה הלכה ה'

- בחי' יוסף ממש, ובברכה זו מתגלה עיקר כח התיקון כי מתרבך בהצדיק ומוסר התפילה להצדיק שהוא יכול לכוון רק להקים השכינה ולעורר הברית והשבועה, וזה שאנו אומרים 'ותן שכר טוב וכו' ושים חלקינו עימאם' בכח התפילה שלנו.

ולירושלים כנגד בנימין - לתקן השכינה ע"י אתערותא דלתתא

'ולירושלים' כנגד בנימין, כי ירושלים היה בחלקו של בנימין: עיקר הקמת השכינה הוא בנין ירושלים בחי' הגאולה של השכינה תיקון הוד, שזה בחי' בנימין - כח האתערותא דלתתא שעולה ונכלל בהוד (כמו סוד חנוכה) וזה עיקר השבועה שיהיה תיקון הוד - בנין ירושלים וכסא דוד שהוא מרכבה לשכינה.

את צמח כנגד גד - להמתיק הדין ולהמשיך המזל והבשורה הטובה

'את צמח דוד' וכו' כנגד גד שממנו יצא אליהו שהוא יקרב הגאולה וכל צמיחת קרן ישועה על ידו וכמו שכתוב במדרש פרק צט סדר הנ"ל לענין דן, כיון שראה אותו יעקב אמר לישועתך קויתי ה', אין זה מביא את הגאולה אלא מגד, שנאמר (בראשית מט), גד גדוד יגורפו והוא יגד עקב לאותו שהוא בא בעקב, הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא שהוא משבט גד זה שאנו מתפללין בברכת את צמח כי לישועתך קוינו כל היום, הינו בחינת לישועתך קויתי ה' הנ"ל שאמר יעקב שנסמך לברכת גד גדוד יגורפו הינו שעתה אנו מקוים רק לישועתך על-ידי זרע גד שהוא אליהו שיבא בקרוב ויבשרנו הגאולה וכנ"ל ועל-כן את צמח כנגד גד:

ועיקר המשכת כח הז"א הוא שיוורד עלינו שפע כח הנצחון, שהוא השבועה וההבטחה, מחמת שזכינו לקיים 'כי לישועתך קוינו כל היום' היינו תפילה בכח גדול בלי גאווה, וכח הנצחון הוא ע"י שנקבר משה בחלקו של גד, גד בחי' מזל, ונעשה ע"י מה שיוורדים לירידת השכינה לתקן בעולם מעשה את הל"ט מלאכות, ור' נתן מדגיש שזה מחובר לתיקון דן כמבואר במדרש, ולזה אומרים כי לישועתך בברכת דן כי נמתק הכעס והדין בכח התפילה, ונעשה גד שיש מזל, כי נתעורר ע"י תפילתנו ההבטחה ושבועה.

שמע קולנו כנגד אשר - אשרינו

'שמע קולנו' כנגד אשר שנקרא על שם (בראשית ל) באשרי כי אשרוני בנות כי כשהשם יתברך שומע תפלת ישראל אזי הכל רואין מעלת ישראל והכל מאשרין אותם בבחינת (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שה' אלקי, ששומע תפלתם בכל קראם אליו, בחינת (דברים לג) אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה', ששומע תפלתם ומושיעם תמיד. ועל-כן ברכת שומע תפלה כנגד אשר:

ענין אשר הוא המשכת הת"ת שמושך מבינה בחי' אשר שמושרש בבינה, וממשיך שורש הנדר והשבועה בחי' ההבטחה, ונעשה אשרינו - התגלות הרחמים של שמיעת התפילה שהתפללנו בכח לתקן השכינה להביא התחברות ודיקויות להשי"ת ששומע תפילות, שהוא כלליות כל הישועות.

יש להוסיף ביאור רצה - המשכת החסד לאברהם, לנצח ולגלות את השבועה ותחזינה עיינינו בשוב השכינה. וברכת מודים - התגלות השבועה בבחי' יצחק לבטל כל דין וכל גאווה, ונעשה

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"א - קפ"ב הלכות תפילה הלכה ה'

כח וגבורה של הוריה תיקון הוד קו השמאל דיצחק. ובשים שלום נעשה היחוד בשלימות שפע
הברכה להתחבר בהשי"ת, להכיר ולדעת בחי' יעקב.

הַלְכוּת תְּפִלָּה הַלְכוּה ו נִכְלָת בְּהַלְכוּת בְּרַבַּת הַשְּׁחָר הַלְכוּה ה